

# Jó estét!

**Minden este megjelenő független politikai napilap**

II. évfolyam — 176. szám

**Szombat**

Cluj-Kolozsvár, 1933. Augusztus 5.

## Közbiztonság

voltakép azt jelentené, hogy a kö-  
zületben élő polgár ugyis, mint  
egyen, ugyis, mint összesség, ab-  
ban a körzetben, ahol élni kény-  
szerül a körülményekhez képest,  
jól és ugynevezett emberi módra  
érezze magát. Hogy részleteiben  
is megmagyarázzuk, az lenne a  
helyes, hogy az egész nap robo-  
toló munkás, az asztalánál gör-  
nyedő magán-, vagy köztisztvis-  
selő, aki a periferiákon lakik és  
késő este vánszorog haza, az uton  
ne ficamitsa ki a bokáját, ne  
törje ki a nyakát városrésze jár-  
dáján. Vagy esetleg az a gyönyö-  
rűsége is meglegyen a hazafelé  
bandukoló munkásnak és polgár-  
nak, hogy ne kólintsa valaki fej-  
be a sötétség leple alatt.

Ez volna az ugynevezett elemi  
közbiztonság, ami végeredmény-  
ben egy kis nyugodtságot adna a  
nem valami ragyogó lelkiállapot-  
ban élő embereknek. Miután ezt  
elmondottuk, végtelen megdöbbe-  
néssel kell megállapítanunk azt,  
hogy városunk egyes részein, a  
periferiákon, de különösen a vá-  
ros északi részét átszelő vasuti  
vonalon túl a közbiztonság nem  
éppen mintaszerű. A világítás  
ezen a helyen a jó öreg holdra  
van bízva.

Azután igen: rendőrt ezen a kör-  
nyéken csak úgy „elvétve csapa-  
dék” lehet látni, persze csak nap-  
pal, éjjel nem, a fentemlített fény  
hiányossági okokból. Bármennyi-  
re is tiszteljük a Gondviselést, en-  
gedtessék meg nekünk az a sze-  
rény megjegyzés, hogy csupán  
„csak reá” nem lehet bízni az  
emberek testi épségét és tulajdo-  
nainak megőrzését. Eszünk ágá-  
ban sincs a rendőrség vezetősé-  
gét okolni ezért és velük szembe-  
szállani, de mindenesetre hasz-  
nosnak tartanánk, ha a szolgál-  
lati beosztást olyan praktikusán  
oldanák meg, hogy a belvárosi  
részekben is maradjon rendőr, de  
jusson a periferiákra is. A köz-  
biztonsági helyzetet patentirozná  
az is, ha a villamosüzem gondos-  
kodna megfelelő közvilágításról  
ezen a tájon és az egészségügyi  
biztonság fentartására már olyan  
helyekre is kivezetnék az iható  
és egészséges vízvezeték-vizet,  
ahol a lakosság még eddig nem  
kapta meg. Bármilyen szegény és  
elhagyatott is a periferiák lakos-  
sága, de adót mégis csak fizet és  
jogait nem egészséges mostoha  
gyermeki meghatározásban ke-  
zelni. (Tas.)

## A dunai államok egységes gazdasági blokkját szervezik meg Párisban

**Francia vezető politikusok állanak a terv mögött  
Független testületet létesítenek az ügyek vitelére**

PARIS. Jólinformált forrásból  
vett értesülés szerint néhány nap-  
pal ezelőtt a Duna-völgye gaz-  
dasági ujjaszervezésére irányuló  
szencziációs tárgyalások pettek kez-  
detüket Párisban. Előzőleg szé-  
leskörű diplomáciai megbeszélé-  
sek folytak olyan eljárás választá-  
sára, amellyel pontosan meg-  
lehet állapítani a Duna-völgye  
államainak kapcsolatait és köl-  
csönös érdekeltségeit, hogy az-  
után ennek a helyzetképnek bir-  
tokában végre rendezni lehessen  
a Duna-völgye gazdasági problé-  
máit. A megbeszéléseken fontos  
szerepe volt a párisi osztrák kö-

vetnek. A kérdés vizsgálata ugyan  
e pillanatban még csak kezdeti  
stádiumban van, de kétségtelen-  
ül rendkívül nagy horderejű. A  
terv mögött vezető szerepet játszó  
francia személyiségek állanak.  
Ezeknek hatása alatt azt a köz-  
vetlen célt állították föl, hogy  
megállapítsák egy olyan értelmű  
kölcsönös együttműködés irány-  
vonalait, hogy a dunai államok  
független tanácskozó testületet  
állítsanak össze annak tisztázá-  
sára, milyen kölcsönös előnyöket  
biztosítana egy, a dunai államok  
között létrejövő új gazdasági pak-  
tum.

A tanácskozó testületben részi-  
vennének az érdekelt államok  
közgazdasági, pénzügyi és posta-  
ügyi képviselői. Az elgondolás  
szerint minden egyes államnak  
bizonyos áldozatokat kellene hoz-  
nia. Hogy azonban erre megte-  
remtsék az alapot, előbb biztosí-  
tani kell az egyes valuták szilárd  
viszonyát.

Mértékadó körök véleménye  
szerint úgy a kisantant körében,  
mint francia számottevő helye-  
ken tért hódított az a meggyőző-  
dés, hogy immár elérkezett a tizen-  
kettedik óra a cselekvés számára  
és alig van veszíteni való idő.

## Eddig 700.000 amerikai munkaadó csatlakozott Roosevelt munkakódexéhez

**A cél: emelni a jövedelmet, hogy a fogyasztás  
is emelkedjék**

(Washington.) Az új munkakó-  
dex augusztus elsején lépett élet-  
be. Hova vezet ez a kísérlet: a ré-  
gi prosperity feltámadásához,  
vagy az örvénybe? Senki sem  
tudja. De ugylátszik,

az amerikai nép nagy töme-  
ge követi az elnök merész  
kezdeményezését.

Fehér alapon kék sas: ezt a zász-  
lót lobogtatja a szél azokon a gyá-  
rakon, amelyek csatlakoztak Roo-  
sevelt munkakódexéhez.

A 40 órás munkabétnak és a 16  
dolláros bérminimumnak az a cél-  
ja, hogy

emelje az árakat és a munká-  
sok vásárlóképességét.

Arra számítanak, hogy őszig 6 mil-  
lió munkanélküli talál ilyen mó-  
don alkalmazást. Ez pedig azt je-  
lentené, hogy

ugyanennyi emberrel növeke-  
dik a fogyasztók száma is.

A washingtoni Fehér Ház a ká-  
nikulai hőség ellenére is olyan

mint egy zugó méhkas. Az ujja-  
építés diktátorának propaganda-  
irodája lázas tempóban dolgozik  
a gyilkos hőségben is. Washing-  
tonban és Newyorkban a hotelek  
zsufolyva vannak az ország min-  
den részéből összesereglett üzlet-  
emberekkel, akik izgalommal le-  
sik a nagy kísérlet fordulatait.

Johnson tábornok az ujjaépítés  
diktátora 600 közéleti vezérférfi  
nevezett ki az ujjaépítés vezetői-  
vé. Eddig körülbelül

hétsszázezer munkaadó, tehát  
a munkaadók egyhatoda fo-  
gadta el Roosevelt munkakó-  
dexét.

Hivatalos körök különösen biz-  
tató jelnek tekintik

a kereskedelmi csődök szá-  
mának jelentékeny csökke-  
nését.

Johnson tábornok tegnap úgy nyi-  
latkozott, hogy az új munkakó-  
dex még ezen a héten mindenütt

életbelép és hogy őszre a lakosság  
vásárló ereje  
legalább 25 százalékkal emel-  
kedni fog.

**ZAVARGÁSOK A BANYA-  
VIDÉKEN**

(Newyork.) A munkadiktátor  
optimista hangulatát nem min-  
denben igazolják azok a hírek,  
amelyek különösen a bányavidé-  
kekről érkeznek. A pennsylvániai  
szénmedencében

tegnap reggel teljesen leállott  
a munka.

Az összes bányavállalatok beszü-  
ngették az üzemet, hivatkozással  
arra, hogy

nem akarják a munkásaikat  
kitenni a sztrájkolók bosszu-  
jának.

Az utóbbi napokban ugyanis a  
sztrájkolók több telepen megtá-  
madták a dolgozókat s helyenkint  
véres összecsapásokra került  
a sor.

A bányatulajdonosok kijelentet-  
ték, hogy csak akkor kezdik meg  
a munkát, ha a sztrájk meg-  
szűnik.

**'ADÓS FIZESS'**

(London.) Washingtoni jelentés  
szerint Roosevelt elnök megváltoz-  
tatta álláspontját az adósságok  
kérdésében és úgy döntött, hogy



egyelőre nem tesz semmiféle engedményt az európai adóállamok javára.

Az elnök a napokban az adóállamok kormányait értesítette, hogy a december 15-én esedékessé vált részletekre már semmiféle kedvezményt nem adhat.

A „HAZAFIAS” SZESZ-CSEMPÉSZET

Ugyilátszik, Roosevelt szózata a szeszcsempészek szívét is „meglágyította”. A „Newyork Evening Post” híradása szerint ugyanis a csempészet whisky árát ládként 15–20 dollárral emelték, ami a múlt heti árak a kétszerese. A csempészek tehát „hazafias áldozatkészséggel” megteszik a magukét.

HÉT EMBER MEGHALT EGY AUTÓKAT ASZTRÓFÁNÁL

AMSZTERDAM. Kurmereng község határában tegnap éjjel rettenetes autószerencsétlenség történt. Egy autó, amelyen heten ültek, a falu bejáratánál megcsúszott és belezuhan a patakba, amelynek mélysége azon a helyen öt méter. Valamennyien szörnyethaltak.

MENNYIT KÖLTÖTTEK A VILÁGGAZDASÁGI KONFERENCIÁN?

(London.) A londoni világgazdasági konferencia egyetlen eredménye az a rengeteg pénzpocsékolás volt, amelyet a delegátusokra áldoztak. A konferencia 784 delegátusára naponta 10 ezer dollárt költöttek. A konferencia tartama alatt tehát körülbelül 600 ezer dollárt pocsékoltak el. Ezenkívül rengeteg telefonbeszélgetést bonyolítottak le a külföldi országokkal, amelyek szintén igen sok költséget igényeltek. A konferencián 237 újságíró vett részt, akik külön böz költségekkel félmillió dollárt emésztettek fel.

## Kolozsvári kis notesz

1.  
Hát bizony sokféle ember él körülöttünk, mellettünk, fejünkre és nyakunkra nőve. Érdekesekek és kevésbé azok, de ezek közül nem éppen utolsó a feltalálók egész légiója, akik abból élnek már évek, sőt évtizedek óta, hogy feltalálják. Csodálatos ember a FELTALÁLÓ és hogy mi mindent talál fel, az egészen káprázatos.

2.  
Az egyik például feltalálta a mellyenzsebben hordható zongorát, a másik a világító inggombot, hogy ha az ember idegesen leejti, az úgy alatt is megtalálja villanydefekt idején. A másik feltalálta a fűrészporból készült márványt, a tizedik a botban tartható repülőgépet ... az ezredik a lélegeztető oxigén tartályt ... vagy mi a csudát.

3.  
A feltalálók rendszerint okos emberek. Tulokosak, hogy úgy mondjuk. Csak egy fokkal okosabbak, mint ilene és éppen ezért három vagy ötke-reknek mondják őket. Már pedig, akinek egy keréssel több, vagy egy-gyel kevesebb van, mint kellene, azoknak csak egy hibájuk van, egy hibájuk még akkor is, ha feltalálók, tudnillik az a hibájuk, hogy ők magukat soha nem találják fel.

## A szerkesztőség postája

Sándor Armin ur! Deák Ferenc-uccai lakos sziveskedje szerkesztőségünkben bennünket felkeresni.

## Tizezrek váltak hajléktalanná a keletázsiai árterületen

CSANG-CSUN. A „Jóestél!” legutóbbi számában beszámoltunk arról a borzalmas árvizről, amely Mongoliában és a Kirin-tartományban pusztít. Ujabb jelentések szerint

a Hulangho, Noni és Sungari folyók áradása következté-

ben eddig mintegy tizennégyezer ház omlott össze.

A termés jelentős része tönkrement. Csang-csungba, Mukdenbe és Charbinba tizezrével érkeznek a árterületről azok, akik ott mindenüket elveszítették.

## Ma este 9-kor: Salomo, a 8 éves csodakántor a Szinkörben

Ma este 9-kor lép fel először Salomo, a nyolcesztendő csodakántor a Szinkör Mozgóban, az „Uj élet Palesztinában” című zsidó tárgyú film keretében. Az „Uj élet Palesztinában” az első film, amely Palesztinában készült és tárgyának és technikai kiválóságának foytán a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot. Külön érdekessége a filmnek, hogy kísérszámait Rosenblatt és a nálunk is jólismert Strammer éneklik.

Ennek a filmnek keretében lép föl Salomo, a csodálatos hangú kis kántor, akinek föllépéseit Erdélyben és a Regátban egyaránt frenetikus siker kísérte. A másik nagy érdekessége az előadásoknak Zwi Haléwi föllépése, a brünni főkántoré, akinek neve egész Európában ismert.

A Szinkör Mozgóban szombaton este 9-kor, vasárnap és hétfőn pedig 5, 7 és 9 órakor lépnek föl Salomó és Zwi Haléwi.

## APRÓHIRDETESEK

MAVANKÉNT 1 LEJ, VASÁRNAPON BETÖVÉL SZEDVE 1 LEJ

**Zálogcédulákat** ékszerek-ről, arany tárgyakról legmagasabb áron vásárol a „RECORD” aranybevéltő és ékszerész. Alkalmi ékszerek kaphatók. *Óra és ékszer specialista.* Cluj, Calea Victoriei 1. (v. Kossuth Lajos-u.)

150–200 ezer lej tőkével társat keresek jömeneteli, biztos megélhetést nyújtó gyáriüzemhez. A pénz kellőképpen garantálva. Ajánlatokat „Társas üzem” jelígre a kiadó továbbítja.

AZ EGYESULT ÁLLAMOKBA (Newyork) kijöhet velem nő vagy férfi. Leveleket „Kettőnk utiköltsége kell” jelígre a kiadóhivatalba kérek.

KERESUNK lehetőleg belvárosban egy nagy szobát, lehetőleg tágas udvaron. Cimeket a kiadóba.

STR. SF. GEORGE 36. szám (Szilágyi-telep) alatt egy szoba, konyha, speiz beton pincével és gyümölcsösrel olcsón eladó.

KÖZPONTI gyönyörű fekvésű villa Szovátán, jövedelmező, eladó. Albina be-téttel is fizethető. Cim a kiadóban.

GARZON lakás butorozva fürdőszobával azonnalra kiadó. Monostori-ut 54.

EGY üres parcella Str. Petru Rares 70a., (Pata-uccai végállomás) alatt eladó. Értekezni Vasile Lupu 67. sz.

ELADÓ grafomon, patefon, telefon, vasszekrény. Piata Cuza Voda 7., földszint.

EGY tanulóéany felvétetik Deák Ferenc-ucca 4., könyvkötészet.

VASONTÓKET felvesz Hirsch vasöntőde.

1 HIM, 1 nőstén orosz spitz eladó. Calea Victoriei 65.

**ARCO, Jokai-u. II. sz.**  
vesz és elad jókarban levő használt férfiruhákat. Télikabátokat is vesz. **Férfi ruházatkodási cikkek-ről vesznek zálogcédulákat!**

FIGYELEM! Kolozsváron még nem ismert hies Agneta jósnőt grafológus keresse fel. Mindent megmond, amire kíváncsi, fogad kettőtől nyolcig Ferenc József-ut 129.

GYÖNYÖRÜ 3 SZOBÁS KOMFORTOS MODERN, egészséges lakás a központban augusztus 1-ére kiadó. Érdeklődni lehet: Mikos Kelemen-ucca 17., házfelügyelőnél

MÁRAMAROS bankbetétkönyvet vesz. Str. Consiliul Natonal (Báthory-u.) 19. Háztulajdonos.

KIADÓ butorozott komplett háló angol mosdóval és kis szalon. Str. Dimitrie Cantemir 2b. (Tisztviselő-telep.)

FÖTÉR 26. szám alatt udvarban 2 szobából álló helyiség üzletnek, irodának, vagy iparvállalatnak azonnal kiadó érdeklődni Deutsch Testvérek-nél ugyanott.

KIADÓ egy szép nagy szoba, konyha, előszoba és mellékhelyiségek, esetleg két szoba, konyhának is lehet használni Varga-ucca 7.

UJONNAN festett szép világos szoba, konyha 700 lejért azonnal kiadó Kathonay-nál, Str. Calvin 7.

VESEK mindenféle ócska butort, varrógépet, géplábakat, szőnyeget, ruhákat, mátracokat, porcellánt, hívásra vidékre is megyek. Dolha, Petőfi-ucca 21.

## TARSADALMI ÉLET

(—) A KKASE TÁNCMULATSÁGA. Igen kellemes nyári mulatságot rendez a KKASE augusztus 5-én, szombaton este a volt Zajzon-féle kerthelyiségben. Minthogy nagyszerű zenéről, jó és olcsó ételről és itálról gondoskodás történt, aki jól akar mulatni, csakis oda menjen. Különösen felhívjuk erre a közgazdasági alkalmazottak figyelmét.

(—) A CLUJI POALE CZEDEK vegál-mi bizottsága folyó hó 6-án, vasárnap este 9 órakor fagyalt-estélyt rendez a Zajzon-féle kerthelyiségben táncal egybekötve, melyre a tagokat és vendégeket szívesen látja a bizottság.

(—) A MAGYAR PART kolozsvári tagozata Hadirokkant és Hadiözvegy Csoportja f. hó 6-án, vasárnap délután 4 órakor nagygyűlést tart, a tagozat Főtéri helyiségében.

(—) CÉGEK, VALLALATOK ÉS INTÉZETEK FIGYELMÉBE. A Magánalkalmazotti Federáció kolozsvári Szakszervezetében létesült ingyenes állás-közvetítő iroda ezuton felhívja az összes cégeket és vállalatokat, hogy amennyiben bármilyen munkaerőre volna szükségük, ugymint: kereskedelmi alkalmazott, kiszolgáló, pénztárkezelő, tisztviselő, levelező, könyvelő stb., stb., úgy bizalommal forduljanak közvetítő irodánkhoz, miután így jó és megbízható munkaerőhöz juthatnak. Magánalkalmazottak állás-közvetítő irodája, Cluj, Str. Memorandului 21., udvarban. Telefon-szám: 1042.

(—) LILIOM-ÜNNEPÉLY A KATH. GIMNÁZIUMBAN. Hangos és vidám lesz augusztus 6-án, vasárnap a Farkas-uccai öreg főgimnázium udvara és tornaterme, mert hosszas és gondos előkészületek után ott rendezi meg a Katolikus Kör minden évben oly nagy sikert aratott Liliom-ünnepélyét, melynek műsorán a város legjobb dalegyletei fog-nak szerepelni. A műsor többi számát — eltekintve a számtalan szórakoztató játékoktól — kiváló művész-gárda fogja biztosítani. A rendezőség — tekintettel a mai súlyos gazdasági helyzetre — minimális belépődíjat és étkezési árakat határozott meg, hogy ezen szép ünnepe-lyen a legszegényebb viszonyok közt élő családoknak is részvételét lehetővé tegye. Tanc reggelig! A zenét elsőrangú cigányzenekar szolgáltatja.

## FELHÍVÁS A LOMBI BIRTON NYARALÓ GYERMEKEK SZÜLEIHEZ

A lombi nyaralótelep igazgató-sága közli, hogy a nyaraló gyer-mekek első csoportját holnap szőlítják haza, míg a második gyer-mekcsoport ugyancsak holnap vonul be a lombi paradicsomba. A szülők-személyesen is elvihetik gyermekeiket a nyaralótelepről. Indulás a nyaralótelepre szombaton reggel 8 órakor Farkas-ucca 4. szám alól.

## Tekézősport

Igazolást nyertek: Jonescu Georg és Bidu Gheorge, Vitorul Brasov csapat-hoz. — Amateur csapat (Cluj). Szombaton este propaganda mérkőzést tart Szamosujváron újpálya és csapat alakulattal, az ottani kaszinó helyiségben. — Mérkőzések voltak: Turul és Solid között Weisz pályán, 13 játékos 168–167. Bátya és Bohém között 14 játékos 160–157. Arena Orosz. — Be-jelentve: Augusztus 8. Kedd. Remény és Juventus propaganda mérkőzés. Arena Szabó. Augusztus 9-én. Szerda. Favorit–Vasas.

## ÉPÍTŐMUNKAS-MOZGÓBAN

Szombaton este 9 órakor és vasárnap éjjel fél 11 órakor

## Intim férfi est!

rendkívüli előadás a szerelem titkairól. Ez a filmsláger szemléltető módon tárgyalja a szexuális élet problémáit. Cenzura rendelet értelmében férfiak 16 éven felül hölgyek csak 18 éven felül látogathatják.



# Csak a hitelélet válságának megszűnése mentheti meg az országot az elszegényedéstől

(Cluj-Kolozsvár.) Közgazdasági és pénzügyi körökben már hetek óta igen érdekes hírt kaptak. Arról volna szó a hírek szerint, hogy a Nemzeti Bank igen erőteljes akcióba kezd a hitelélet feltámasztására és a rendelkezésére álló eszközökkel támogatja is azt.

Ennek keresztülvitelét úgy tervezi a Nemzeti Bank, hogy

*a bankok vezetőit értekezletre hívja össze, annál is inkább, mert azt tapasztalja, hogy a gazdasági krízis ellenére is fokozott mértékben kezd megindulni a termelés.*

Más hírek szerint a bankembereket a pénzügyminisztérium is megbeszélésre hívja egybe és ennek a tanácskozásnak is tárgya a hitelélet problémája.

*Az utóbbi időkben ugyanis egyes ipari termékek árai jelentősen emelkedtek, a forgalom is megnagyobbodott, az üzleti élet azonban a hitel teljes hiánya miatt stagnál.*

Vezető pénzügyi körökben az a nézet alakult ki, hogy határozott valutapolitikára és az adósságok tekintetében a mult sürgős likvidálására van szükség, hogy az új hitelpolitika megvalósítható legyen. A pénzügyminiszter intenciója az, hogy a hiteléletet csak szociális törvények megalkotásával lehet stabilizálni és ezeknek a törvényeknek mottója a garancia kérdésének kiépítése lenne a betétek és betétesek érdekeinek védelme, amelyet viszont a kihelezések törvényes szabályozása ellenőrizne.

Fővárosi forrás szerint ez alapján

*a Nemzeti Bank a magánbankok körül nagyobb ellenőrzési jogot nyerne*

és ez elősegítené azt, hogy a forgalomtól elvont pénz ismét visszatérne a gazdasági vérkeringésbe.

Egyes verziók szerint a pénzügyminiszter készülő törvényjavaslatából már részletek is nyilvánosságra kerültek. Ezek szerint a tervezet gyakorlati intézkedésének főbb pontjai a következők:

- Szigoru feltételek és komoly biztosítékok a banküzletek vitelénél.
- A bankigazgatók felelőségének pontos körülhatárolása.
- Adókönyvitések a betétesek számára és a betétek

visszafizetésének garantálása.

Az elterjedt hírekkel kapcsolatosan a „Jóestét!” munkatársa beszélgetést folytatott egyik kolozsvári, jónévű és még mindig stabil bank vezetőjével, aki a következőket mondja:

— A hiras ellentétben áll a banktörvény tervezetéről közreadott jelentésekkel, amelyek szerint a banktörvény tervezetét már a parlament elé terjesztették és azt az őszi ülészek elején

tárgyalásra már napirendre is tűzik.

*Ez a törvénytervezet, amely egyébként sem nyerte meg a szakkörök rokonszenvét, egy banktanács létesítését készítette elő, amelynek messze-menő beavatkozási joga lett volna a pénzügyi intézetek ellenőrzése tekintetében.*

A szakkörök főleg azért kifogásolták ezt a tervezetet, mert politikai befolyásolások érvényesülé-

sétől tartottak. Ha az ellenőrzés a Nemzeti Bank hatáskörébe utaltatnék, ez megnyugtató lenne, de még mindig nem teljes megoldás, mert a Nemzeti Bank ma annyira túl van terhelve deviza, kompenzációs, konverziós és más állami ügyletekkel, hogy nem volna megfelelő szerve a bankok intenzív ellenőrzésére.

*A hiteléletet addig nem lehet feltámasztani és szabályozni ebben a tőkeszegény országban, míg a hitelválság a nagy pénzügyi központokon nem enyhül.*

Ha ez megenged, csak abban az esetben lehet gondolni arra, hogy a hitelélet feltámasztását törvényalkotásával kíséreljék meg. (—)

## Megérkezett az adótörvény magyarázatóról szóló pénzügyminiszteri rendelet

### Hogyan adóznak a dohánytőzsdések

(Cluj-Kolozsvár.) A pénzügyigazgatóság tegnap pénzügyminiszteri rendelet érkezett le, amelyben

*az adótörvény körüli vitás felfogásokat tisztázza.*

A rendelet a következő igen érdekes tudnivalókat tartalmazza:

Az adófelelbezési bizottságok határozata ellen százezer lej adóértékig a pénzügyigazgatóság székhelyén levő törvényszékre lehet felfolyamodással élni.

*A százezer lejen felüli adóügyekben közvetlenül a kerületi ítélőtáblához kell a felelbezést benyújtani.*

Ha egy vállalatnak több fiókja van, abban az esetben is, ha

ezek a fiokok elárúító helyek, vagy lerakatok, más városokban és más megyében vannak,

*az adót kizárólag a vállalat központi székhelyén kell fizetni.*

Az adóalapot ennél a központi vállalatnál állapítják meg és a fiókokat közvetlenül nem szabad adóval megterhelni.

A pénzügyminiszteri rendelet a dohánytőzsdék adóügyében is tájékoztatást nyújt.

Eszerint a dohánytőzsdék tulajdonosok abban az esetben, ha kizárólag monopol cikkeket árúsitanak, nem fizetnek 16 százalékos kereseti adót,

*hanem a kisebb kereskedelmi, vagy iparüzemek után*

*meghatározott 12 százalékos adót.*

A rendelet elosztatta azt a téves adminisztratív felfogást is, amely szerint egyes pénzügyigazgatóságok a kereseti adókedvezményt úgy vonatkoztatták a trafikokra, hogy azoknak csupán monopol cikkek árusítása esetén egyáltalán nem kell kereseti adót fizetniük s így a dohánytőzsdék teljesen mentesek maradnak az adóterhektől.

Ezt a tévedést is elosztatta a pénzügyminiszteri rendelet és utasította a pénzügyigazgatóságokat, — ha eddig nem történt volna — hogy a dohánytőzsdék terhére 12 százalékos adót versen ki.

## Elkészült a városi birtokok szabályrendelete

### Komoly lépés történt a lakosság terheinek csökkentése érdekében

(Cluj-Kolozsvár.) Megemlékezett a „Jóestét!” már arról, hogy a város jelenlegi vezetősége nagy-szabású terveket készített

*a tarcsai és lombi birtokok gazdaságos kihasználásáról.*

Ebben az ügyben tegnap dr. Deleu polgármester elnöklével ülés volt a városházán. Az értekezleten megtárgyalták a nagy-szabású tervezet egyes pontjait és

*megállapították a szabályrendeletet,*

amelynek alapján a két birtokot egységes irányítás mellett fogják vezetni.

A gazdaságról kikerülő termékeket

*a szubvencionált internátussal rendelkező iskolák és kórházak között fogják felosztani.*

Azonkívül a fennmaradó termé-

nyek a munkanélküliek téli segélyezésére fognak szolgálni. A gazdaság tejtermelését

*a gyermekek részére fogják szétosztani,*

miáltal a fejlődésük lényegesen biztosítva lesz.

A város birtokát egy felelős intéző bizottság irányítja, amely bizonyos autonómiát élvez a termelésre. A birtok anyagi jövedelme a várost illeti meg.

A tervezet ilyenformán készen áll. Nehézségek sem mutatkoznak a megvalósításnál, hiszen

*befektetést a terv kiutale nem igényel.*

Arra azonban már nem igen fog sor kerülni, hogy az időközi bizottság megoldáshoz segítse az ügyet, tekintve, hogy megbízatása a rövidesen kiírásra kerülő

*választások lezajlása után véget ér.*

Érdeme azonban annyi lesz az időközi bizottságnak, elsősorban dr. Deleu polgármesternek, hogy felvetette az életrevaló tervet és közelebb jutatta a megvalósuláshoz. Ez a gondolat megvalósulása esetén, ha mást nem, de minden bizonnyal azt fogja eredményezni, hogy

*a város terhei a szubvenciók részbeni természetben való fizetésével csökkennek s ennek arányában kisebbednek a lakosság terhei is.*

Érdemes volt ezért felvetni ezt a nagyszerű gondolatot.

— Szeged ujjáépülésének ötvenedik évfordulója. Szeged ujjáépülésének ötvenedik évfordulója alkalmából augusztus 26-tól szeptember 3-ig nagyszabású ünnepeket rendeznek az alföldi metropolisban. Az ünnepek alkalmával a magyar államvasutak ötvenszázalékos utazási kedvezményt biztosítanak a Szegedre utazók számára.

## Üzleti könyvek

(Journal-Inventár) hitelesítéssel ellátva olcsó árban még beszerezhető:

**BOROS** papirkereskedésben.

**Már nem kell egy nő se hogy**

**szégyelje magát mert az**

**magát mert az**

**ETNA**

**gyári lerakóban már**

**150**

**lejárt nap egy ele-gáns nő bőrtáskát**



## Macska és mókusdráma három képben

Mauzi macska könnyed lendülettel ugrik ki a konyhaajtón. A hazai nyugoskertben néhányszor meghempegeti ellustult tagjait és usgyi ... Keresztül-szökik a szomszédkerítésen. Egy bokor mögött lesben áll flóberttel a kezében az ellenség. Tizenhét éves diák. Figyeli a cica útját, amely egyenesen a tyúk-ketrecnek tart. Csirkevár kell neki.

— Az apád! — sziszegi a fiú és a rapaszra teszi ujját.

A fegyver dörög. Mauzi az ől tetejéről élettelenül zuhan a földre. Rövid csend után:

— Cici-cici! Mauzi! ... életem, gyere enni!

— Életem halott, — hangzik által a sötétben.

— Őt lőtte le? Jaj! Volt szíve? ... Gazember! Hol van? ...

— Tessék.

A halott átrepül a palánkon.

Aznapi este kifut a tej, odasül a krumpli s a fáradtan hazatérő férj alig kap vacsorát. Mert gyász van. Joli néni kisírt szemekkel temetésre készül. Sirkeresztet farag. És eltemet ... a saját életéből is egy darabot. Még mindig marad hat macska, aranyhalak, teknősbéka és egy virgonz kis mókus. Az utóbbi a kedvenc. Ő hivatott urnője bánatát enyhíteni.

Azóta hetek multak ... „Mókusi” elragta a rácsot és kiszökött szükre szabott börtönéből. Napokig kószált a szomszéd fán, de enni mindig haza jött. Egyszer aztán nem tért haza. Illetve Vass Zolika, a nyolcéves szomszédgyerek a szerencsétlen állatkát elhozta döglötten.

— Borzasztó! tört ki Joli néni. — Te ölted meg! Te ... te kis csirkefogó! Na majd ...

— Én nem! Igazán nem ... Csak az uccán a porban találtam rá. Ne tessék úgy szidni!

— Elvetemült kölyke, most jössz az anyádoz. Ott foglak megozni!

Ugy is lett. A becsületes megalálód szennvedett a néhai Mókusiért. Otthon Joli néni felheccelte a gyerek anyját, melynek eredményeképpen agyba-főbe verhette a haragjának, kiszolgáltatott gyermekét. Annyszor ütött a törékeny emberkére, hogy még a keze is feldagadt. Otthon beköltözött csuklóját, gyászruhát öltött és „rettenetes” bánatával telestrta az udvar és a környék lakóit. Mindenki elmondja, hogy:

— Az a gaz kölyök! ... Az én Mókusi-cimat ... a barátomat, gyermekemet, testvéremet megölte! Ugy segítse az Isten!

Hangulatos temetés. Gyász.

Azóta három nap telt el. A rendőr és a környék lakói szerint az egyik szomszéd kertésze volt a „gyilkos.” Azért ültette agyon Mókusi, mert a csirkék között találta, görénynek látta ... és agyonverte a seprűvel.

— Mit szól hozzá — állítom meg az

Ha jó és olcsó könyvet akar a tudomány és irodalom bármely ágából, úgy forduljon bizalommal

**Keszey Albert**

könyv- és papírkereskedéshez. Cluj-Kolozsvár. Főter 7.

uccán a „testvér” és „gyerekgyászoló” szomorú asszonyt.

— Ne bántson! Még mindig sirni szeretnék ... Az a gyerek megérdemelte a verést, mert valamikor felakasztott egy macskát. Utálok azt a fiút. Nekem az állat kedvesebb. A kerítésnek pedig süljön ki a szeme. Ugy

legyen boldog azzal, akit legjobban szeret ... stb.

Szörnyű átkok. Könnybelábadt szemek.

Nem bírom nevetés nélkül. Mégis megbotránkozom. Egy asszony, akinek becsületes férje van, palóságos állatmenhellyel szennyezi be otthonát. És neki

többet ér a Mókusi, mint egy édesen nevető gyermek. Erre költi ura keresetét. Ok nélkül összeveri más fiacskáját és átkokat szór a szomszédokra. Undorító. Állatbarátság címen embergyűlölővé vált. Mauzikat és Mókusikat szorít a kebeléhez.

Perényi János.

## „Nemcsak a gazdasági okok, de nívócsuszás is súlyosan hozzájárult a színházak leromlásához”

Kik kaphatnak a jövőre koncessziót? — Visszaállítják a kerületi rendszert — A varieték dicsérete

(Cluj-Kolozsvár.) „Harci zajban elnémulnak a muzsák” ... Nos, igen: harc folyik, elkeseredett, könyörtelen harc — noha agyuk nem menydörögnek, gránátok és srappnelek se huznak el sivitva a fejünk felett. Gépfegyverek kattogása se zajlik. Mégis életre-halálra menő harc folyik — a meztelen létért ... Kinek kell ma irodalom, színház, művészet?

Effélékről beszélgetek Isacu Emillel, a művészeti ügyek vezérinspektorával.

— Az az impresszióm, hogy nemcsak gazdasági okokkal magyarázhatjuk a szintársulatok súlyos helyzetét — mondja a vezérinspektor. —

A nívó mineműsége is súlyosan közrejátszott a bajok felidézésében és bizony nem egy esetben erkölcsi okok is ... Kérdő pillantásomra így folytatja:

— Nem beszélve arról, hogy némely társulat jórészt selejtes erőkből verbuválódott,

de egyik-másik igazgató is súlyosan vétett a koncesszió alapjául szolgáló szabályok ellen.

Ennek meg kell szűnni. Az új színházi esztendőre csak azok részére fogom javasolni a koncesszió kiadását, akik legalább művészeti és erkölcsi kiállásnak tekintetében nem estek súlyos kifogás alá.

Szeptemberre valamennyi társulat koncessziója lejár, sőt a kisebb társulatok játszási engedélye már augusztus elsejével érvényét veszítette.

— Ezekkel most mi lesz? — kérdelem. — Ha nem játszhatnak, a legfeketébb nyomor vár a keresetnélkül maradó színészekre.

— A szerződésnélkül maradt színészek közül többen alkalmi társulatokat alakítottak.

Szabadtéri előadásokkal s más hasonló ujszerűségekkel próbálkoznak ... Ezeknek esetről-esetre adunk játszási engedélyt. De persze állandósítani nem engedjük az alkalmi társulatokat, különösen a műkedvelőket nem, mert nagyon is a művészi nívó rovására menne. Már pedig ezen a téren éppen elég a kívánni való.

— A tapasztalatok egyébként arról győzték meg, hogy vissza kellene állítani a régebbi kerületi rendszert.

A szabad portyázás lehetősége is súlyos bajokat okozott. Ebben az értelemben teszem meg az előterjesztésem a miniszternek.

A VARIETÉK

— Meglepetés a számomra a varieték nívóbeli emelkedése. A műsoruk is a legtöbb esetben túlhaladta azt a szintet, amit általában varieté-előadások alatt ismertünk. Ami pedig a gázsit illeti, ma ott tartunk, hogy

a varieték sokkal jobban és a mi a fő: pontosabban fizetnek, mint a színházak ...

Ez azonban nem jelenti azt, hogy ezen a téren is ne volna elég rendeznivaló, sőt tisztogatnivaló. Amennyire ez az én hatásköröm alá tartozik, rajta leszek, hogy itt is rend legyen ...

A BUKARESTBEN ELADOTT FILMEK ERDÉLYBEN IS FUTHATNAK

— Ami a mozikat illeti, mindazok a filmek, amelyek Bukarestben futnak, a jövőben Erdélyben is szabadon előadhatók ... Érdekes, hogy néhány mozi úgy akar berendezkedni, hogy

kisebb egyfelvonásosokat, jeleneteket akarnak a mozi-

## A panamák egész sorozata fakadt fel a kontingentálás nyomán és a kereskedők követelik a külföldi áruk behozatala korlátozásának azonnali megszüntetését

(Cluj-Kolozsvár.) A „Jóestét!” már több ízben mutatott rá arra a körülményre, hogy a kontingentálási törvény rendelkezései katasztrófálisan tapostak rá az amugy is agóniában vergődő kereskedelemre. És ennek az álláspontunknak mintegy igazolására vesszük a fővárosból azt a híradást, hogy az ottani kereskedelmi kamara tegnapi gyűlésén éles kifakadások robbantak ki és a kamara elnöke brutális őszinteséggel és az adatok feltárással mutatta ki, hogy a kontingentálási törvény nyomában a panamák sorozata fakadt fel és egyes kereskedők, akiknek „kellő” összeköttetések vannak „előnyben” részesítik. Ez az egyik károsodás, amely a kereskedő társadalmat érte, a másik pedig az, hogy egyes kereskedők, akik áruszükségleteik felől nem tudtak eléggé helyesen tájékozódni, az engedély alapján behozott áru fölöslegeket nem tudták elhelyezni.

A bukaresti kereskedelmi kamara rövid, de tartalmas vita után követelte, hogy az árukontingentálási rendszert azonnal szüntessék meg és ezt a határozatot azonnal megküldték a kereskedelmi miniszternek.

Szinte groteszkül hat, hogy amikor a bukaresti kamara ezt a határozatát közölte a szakminiszterrel, ugyanakkor a miniszter szigorú rendeletet adott ki a konverzió törvényének egyes pontjaihoz, amelyek azt célozzák, hogy rekompenciációs árut nem lehet többé olyan országba árucseréként szállítani, amellyel clearing szerződésünk van, mert ez nem más, mint a Nemzeti Bank kijátszása.

A kompenzációs áruszállításokra vonatkozólag ez alapon a minisztérium úgy intézkedett, hogy csak abban az esetben adják ki a behozatali engedélyt, ha a kompenzáció megtörtént.

**Ha KERÉKES**

bácsinál iszol, eszel, akkor beteg soh'sem leszel!

**Flekkén sütés!**

Három fogásos izletes ebéd

**20,**

vacsora

**12 lej.**

**Kellemes kerthelyiség!**



# HIRES

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Calea Regele Ferdinand (volt Ferenc József-ut) 64-66., balra

**Naptár** Augusztus 5. Szombat Rom. kath. Hav. Bold. Assz. Prot. Oswald. Görög. M. Ensignu. Izr. Av. 13.

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint változékony, széles idő várható, helyenként záporosóval és lényegtelen hőváltozással.

— **Inspekciós gyógyszerárak.** Lukács Dénes Str. Memorandumai 2. (volt Unió-ucca), Popa Cal. Regele Ferdinand 28 (Ferenc József-ut), Dr. Olaru, Str. Regina Maria (Deák Ferenc-ucca).

— **Mihály vajda Gödöllőn.** Tegnap az az érdekes hír terjedt el a gödöllői cserkész táborban, hogy Mihály nagyvajda, a román trónörökös Gödöllőn tartózkodik. Tartózkodása nem hivatalos jellegű, a trónörökös egyelőre meg akarja őrizni inkognitóját. A sajtó képviselői azonnal felvilágosításért fordultak a tábor főparancsnokságához, ahonnan azt a választ kapták, hogy Mihály trónörökös bejelentette ugyan részvételét a világtáborozáson, de azazal a feltétellel, hogy ott tartózkodását titokban tartják. Mihály nagyvajda tehát részt vett a megnyitáson gróf Batthyányi Gyula cserkész-fiának vezetése mellett, akit kíséretére rendelték.

**ROYAL-MOZGÓBAN MA  
MAGYAR RAPSZÓDIA**  
3 órákor. Mindn jegy ára 15 lej.

— **Kommunista feliratok a lippei zárda falán.** Az augusztus elsejére való tekintettel ismeretlen tettesek a lippei zárda falára kommunista feliratokat helyeztek el. Valószínűleg visszhangja akart lenni azoknak a letartóztatásoknak, amelyeket rendőrség foglaltatott a múlt hét péntekjén, amennyiben két gyanúsított ifjú munkást elszállítottak Temesvárra. A rendőrség széleskörű nyomozást indított és a feliratokat a falról eltávolította.

— **A modern technika vívmánya a táviró-esküvő.** Az első „táviró-esküvő” a napokban tartják meg Londonban és egyidejűleg Newyorkban. A házassulni szándékozók az Atlanti Óceán választja el. A menyasszony Benita Hume filmszínésznő, aki Newyorkban él, a vőlegény pedig B. Dunfee, londoni kereskedő. Mivel egyik sem mozdulhat el lakóhelyéről, táviró útján kötnek házasságot.

— **Meghalt Szemere Árpád, a budapesti Opera főrendezője.** A magyar színészetnek újra nagy gyász van. Szemere Árpád, a Magyar Királyi Operaház tagja és főrendezője tegnap 55 éves korában meghalt.

— **A gombási gróf közismert fia, FARKAS BALÁZS** bodega-éttermében a Magyar Színház mellett a régi Bach-féle házban Malom-ucca 28., kihordásra kaphatók: Som édes asszu literenként 24 lej, Traumini 22 lej. Muskátolionel 18 lej, asztali Nyirói 12 lej.

## Kávéhegyeket égetnek el újra Braziliában

(London.) Rio de Janeirói jelentés szerint Braziliában megint egész hegyeket égettek el a beraktározott kávézsákokból, hogy helyet csináljanak az új termésnek.

Az új termés „katasztrófálisan nagynak” ígérkezik. Körülbelül harmincmillió zsákra becsülik az idei kávétermést, amivel megint nem tudnak mit kezdeni. Ha jól megy, talán 16 millió zsákot exportálhatnak majd. De 14 millió zsák ismét bekerül a raktárházakba és arra a sorsra fog jutni, mint a tavalyról megmaradt kávé: *előgetik, tengerbe szórják, vagy brikket csinálnak belőle.*

— **Bojkottálják a lipcsei vásárt.** Londoni jelentés szerint a híres lipcsei vásárt az idén az angol kereskedők bojkottálják. Az angolok bojkottjához francia, lengyel, holland, belga, csehszlovák és spanyol kereskedők is csatlakoztak.

— **Öt százalékos kedvezmény a pontos adófizetőknek.** A pénzügyminiszter felhívja az adózók figyelmét arra, hogy abban az esetben, ha augusztus 15-ig esedékes adóikat kifizetik, ötszázalékos kedvezményben részesülnek, vagy is 5 százalékkal kevesebbet kell fizetniük.

— **Lezüllött gyáros, mint rablóbandavezér.** A brassói rendőrség letartóztatta Róth Dávid egykor gazdag szeszgyárost, aki nemrég tért vissza Budapestről. Kiderült, hogy Róth egy jól szervezett bűnözőbanda feje volt.

**ROYAL-MOZGÓBAN MA  
MAGYAR RAPSZÓDIA**  
3 órákor. Mindn jegy ára 15 lej.

— **Massaryk megsértéséért elítélték egy rendőrségi besugót.** Pozsonyi jelentés szerint a kerületi bíróság öthónapi börtönrre ítélte Weinert Gusztáv magyar származású rendőrségi besugót, aki hosszú ideig a csehszlovák politikai rendőrség szolgálatában állt és annak idején a Tuka-perben is szerepelt, mint terhelő tanu. Weinert később összetűzött a feletteseivel, kilépett a rendőrség szolgálatából és emlékiratot adott ki, amelyben megírta, hogy Tuka professzort ártatlanul itélték el. Az ügyesség az emlékirat Massaryk elnökre vonatkozó részét inkriminálta és a bíróság most súlyos ítéletet hozott az ügyben. Weinert büntetésének kitöltése után kiutasítják Csehszlovákiából. Bizony, a besugókra előbb-utóbb rájár a rud...

## Ön sokkal takarékosabb ember,

mint szomszédja, de azért embertársi kötelessége őt figyelmeztetni arra, hogy sokkal hosszabb ideig él ruhája-fehérműje, ha azokat

**CZINKNÉL tisztíttatja, festeti.**

Mindez azért történik, mert 40 millió zsák volt tavaly a világ kávétermése és csak 25 millió zsák volt a fogyasztás. A termelő országok pedig nem tudnak megegyezni a produkció csökkentésében. Így aztán a Santos kikötőjébe érkező utas

*a part mentén jobbról és balról füstölgő hegyeket láthat, ami mind csupa kávé. Óriási értékeket, — lejben kifejezve sokmilliárdot — pusztítanak el...*

A világgazdaság esztelen kapzsisága rövidlátóvá teszi a termelőket. Inkább elpusztítják a javukat, semhogy az éhezőkön segítenének általa.

— **Felrobbant egy középamerikai hadiszertár.** Newyorki jelentés szerint Nicaragua fővárosa Managua közelében a levegőbe repült az ország legnagyobb katonai arzenálja. Az eddigi jelentések szerint 30 katona pusztult el a robbanásnál. Az explozió ereje olyan nagy volt, hogy megrázta a földet, úgyhogy Managua lakosai földrengésre gondoltak és az uccára menekültek. A robbanás helyén egy szakadék-szerű nyílás tátong. A környéken minden elpusztult. Valószínűnek tartják, hogy a halálos áldozatok száma 30-nál jóval több.

— **Szemétdomb a belváros szívében.** Szinte a Ferenc József-ut tövében, a Fellegvári-ut és a Kömalája-ut sarkán van egy lerombolt ház helye. Ezt a helyet választotta ki néhány Fellegvári-uti lakos szemétdombnak, de még inkább közhelynek. És a város vezetősége nem veszi észre ezeket az éktelen és egészségtelen szépséghibákat. Ha már javítás alá vették a város uccáit, akkor előbb legalább tüntessék el a jóízűt sértő egészségtelen szemétdombokat. Legalább a belvárosban.

**ROYAL-MOZGÓBAN MA  
MAGYAR RAPSZÓDIA**  
3 órákor. Mindn jegy ára 15 lej.

— **Az öreg artista halála.** Párisi jelentés szerint Djelmako ismert légtornász, aki az utóbbi időben motorbiciklil végzett hajmeresztő mutatványokat, tegnap előadás közben lezuhant és szörnyethalt. Djelmako husz méter magasban motorbiciklivel halálugrást végzett. Ugrás közben eltévesztette az irányt és lezuhant a porondra. Ugyátszik, motorhiba történt és ez okozta a katasztrófát. A mentőknek már nem volt semmi dolguk. Szörnyethalt. A szerencsétlenül járt artista 1868-ban született, tehát 65 esztendő volt. Magas kora ellenére a legbravurosabb mutatványokat végezte.

## FURUNCULOL

(kenőcs)  
a legjobb szer FURUNCULUS és más  
KELÉSEK gyógyítására.  
Kapható gyógyszerárban és drogériában

— **Egyetlen perc alatt tulajgyezték Kanada kölcsönét.** Van még pénz és van még bizalom a világon, amint azt az alábbi londoni jelentés mutatja. A kanadai kormány Londonban 15 millió font (egymilliárd lej) kölcsönt akart felvenni. Az aláírási ívet tegnap reggel 9 órákor nyitották meg és 9 óra 1 perckor már le is zárták. A kölcsönt ugyanis egyetlen perc alatt erősen tulajgyezték. Bennet kanadai miniszterelnök, aki jelenleg Angliában tartózkodik, kijelentette, hogy a kölcsön sikere az angol világbirodalom összetartásának legmegkapóbb bizonyítéka. Kanada tudvalevőleg az angol világbirodalom egyik önálló hatás körrel rendelkező dominiuma.

— **HABSBURG OTTÓ HÁZASODIK.** Ismét felrepült a hír, mint már annyiszor, hogy Habsburg Ottó királyi herceg még ezen a héten leutazik Rómába és eljegyzi az olasz király kisebbik leányát. A francia sajtó hosszasan foglalkozik Habsburg Ottó eljegyzésével és megállapítja, hogy most már valóságként kell fogadni a hírt.

— **Kitört egy kialudtnak hitt vulkán Szumatra szigetén.** Bataviai jelentés szerint Szumatra szigetén a napokban újra kitört a régóta kialudtnak hitt Soeal vulkán. Előzőleg napokon át tompa földalatti morajlás hangzott, majd a szerdára virradó éjszaka lángok törtek elő a kráter mélyéből s a vulkán-hamut több, mint ezer méter magasra lökte fel a föld mélyéből jövő nyomás. A kráterből kiömlő mérges gázok mindent elpusztítottak a környéken. Az élve maradt lakosság páni félelemmel menekült a veszélyeztetett vidékről. Az elhagyott falvakat több, mint egy méteres lávahamu borítja.

**ROYAL-MOZGÓBAN MA  
MAGYAR RAPSZÓDIA**  
3 órákor. Mindn jegy ára 15 lej.

## RÁDIÓ

SZOMBAT, augusztus 5.

Bucuresti. 15: Könnyű zene gramofonon. 18: Könnyű és román zene. 20.20: Zenekari hangverseny. 21: Könnyű zene.

Budapest. 11: 1. Magyar táncok. 2. Hírek a jamborérról. Közben gramofonlemez. 13.05: Virány szalonzenekar. 14.30: Radnai Erzs és Szigethy S. Sándor énekel. 16: Üzenetek a cserkész-táborból. 17: A Rádióélet meseórája. 18: „Néhány szó a labdarúgásról.” Fluhár István előadása. 18.30: Budapesti III. ker. „Törekvő Dalkör.” Vezényel Rezik Béla. 19.10: Rádió a rádióról. 19.30: Gramofonlemez. 20.30: Móra Ferenc vidám csevegés. 21: Táboréj. Helyszíni közvetítés a cserkész-táborból. 22. aradi Farkas Sándor és cigányzenekara. 23: Szórakoztató zene. 24.30: Üzenetek a cserkész-táborból.



# Milyen volt az antiszemitizmus negyven évvel ezelőtt a Regátban

(Cluj-Kolozsvár.) Egy csomó régi lap között a kezünkbe akadt egy Kolozsváron megjelent magyar ujság, amely fejlappján 1894 március 6 dátumot visel. Kíváncsian lapozgatunk a régi ujságban és olvasgatjuk az akkori idők hírszolgálatát. Az egyik cikk megragadta a figyelmünket

és bár 40 évvel ezelőtti dolgokkal foglalkozik, mégis érdekességgel bír a mai olvasó részére.

A cikk az akkori idők antiszemitizmusával foglalkozik. A színhely az akkori Románia és a magyar lap a Bukarestben megjelenő Timpul című román lapra hivatkozik, mint az információ forrására.

Nem történt egyéb ugyanis, csak az, hogy

*Lealan község lakói elégedetlenkedtek a község egyetlen zsidójával, a zsidó nagykereskedővel.*

Az elégedetlenkedést fűtötte az antiszemitizmus, amely egészen másképpen nézett ki, mint a mai antiszemitizmus.

*Az akkor idők antiszemitizmus nem rombolt, nem verekedett, hanem a község előljáróságához fordult és kérte a zsidó család kiűzését a faluból.*

A községi előljáróság annak rendje és módja szerint össze is gyűlt, hogy döntsön a kérdésben és meghozta határozatát, amely szerint a zsidót eltávolítják a faluból.

A községi tanács határozatát tudomására hozták a megye akkori alprefektusának,

*akinek roppant tetszett a község elég szokatlan határozata s azonnal karhatalmat bocsájtott a községi tanács rendelkezésére a határozat végrehajtására, amely meg is történt.*

A falujából kizavart zsidó a bíróságnál kérte a visszatelepítést és kért jogot. A zsidó kereskedő a román bírák pártatlan igazságszeretében nem csalódott, mert

*a bíróság kitűzte a tárgyalást és a tárgyaláson megállapította, hogy méltánytalanság történt a zsidó kereskedővel.*

Ugy a községi tanács, mint az alprefektus messzeemenően túllépte hatáskörét és a faluból való kitelepítéssel törvényellenességet követett el. Ezen indok alapján

*a bíróság elrendelte a kereskedő visszatelepítését, ugyanakkor hivatalos hatalommal való visszaélésért büntőnek mondotta ki a községi tanácselnököt, palamint a szubprefektust és az előbbi egy, az utóbbit pedig hat hónapi szabadságvesztésre ítélte.*

A fenti eset 40 évvel ezelőtt

történt, de most is érdekességei bir. Azóta az antiszemitizmus sokat fejlődött, új eszközöket léptetett szolgálatba és bizony nagyon sok esetben az antiszemita kilengések sokkal brutálisabbak és felháborítóbbak, mint 40 év-

vel ezelőtt és sajnos, a kilengések elkövetői legtöbbször beburkolóznak az ismeretlenség homályába és csak egész ritkán jutnak el a pártatlanságban most is a 40 év előtti erkölcsökkel bíró román bíróság elé.

## Romlanak a közbiztonsági állapotok a vasutvonalontuli városrészekben

(Cluj-Kolozsvár.) Kolozsvárnak két része van, melyek a közbiztonság szempontjából különösen az esti órákban rengeteg kívánnivalót hagynak hátra: a repülőhídon túl vezető út, a Brétfüi szőlők vidéke, különösen a pályaudvar mögötti része, továbbá az Irisz-telep, a kajántó-uti vámgig. Ezen tuli részről már nem is beszélünk, mert hiszen „senki sem kívánhatja”, hogy a téglagyári munkásság élete biztonságban legyen.

A Nádas-hidja mögötti utvonalon veszélyes voltával kapcsolatban sok megjegyezni való nem lehet, elvégre a kirendelt rendőrök ezen az utvonalon el is végzik éjszakai körjáratukat. Nyilván nem elég sűrű, nem elég gyakori ez a körjárat, azonban akár-hogy is áll ez a dolog, a tény mégis az, hogy a Rácz-telepnek legalább van rendőrsége. Ezzel szemben

*az Irisz-telepen egyetlen egy rendőr sincs.*

Valamikor volt ennek a rész-

nek rendőrsége.

*Három rendőr és egy rendőrtiszt teljesített szolgálatot, de beszüntették.*

Pedig akkor még nem volt úgy kiépitve az Irisz, mint most. A forgalom sem volt olyan nagy, mint manapság.

*A közbiztonsági viszonyok azóta alaposan leromlottak.*

Mondhatni az Irisz-telepi lakosság valóságos

*polgárőrséget szervezett*

a maguk körében. Mezőőröket alkalmaztak, akiket éjjeli őrökké neveztek ki, azonban az önvédelemnek ez a módja lényegesen többbe kerül az Irisz-telepen lakóknak, mintha a rendőrséget ők maguk tartanák el.

*Való, ha a központi rendőrség rendőrséget adna erre a helyre, akadna bőven munka mindnyájuk részére.*

Helyiség is volna. Hiszen anynyi ház áll üresen. Csak egy kis jóakarattal kell. Mert rövid időn belül újból helyre lehetne állítani a közbiztonsági viszonyokat.

## Lázadás tört ki a leprabetegek tulceani telepén

(Tulcean.) Az élőhalottak táborában, Tulceanában, heves lázongások törtek ki. A leprásbetegek, mint annak idején a „Jóestét!” megírta, egymásután szöknek ki a táborból és bebarangolják az egész vidéket. Mint ismeretes, a leprás betegeknek még a leheletük is fertőző és így nem csoda, ha valamely községben egy ilyen szökevényt pillantanak meg, irtozva menekülnek a közeléből. A gyakori szökésről a lepratábor orvosa sürgős jelentést küldött az egészségügyi miniszternek, aki több tisztviselőt küldött a lepratáborban uralkodó állapotok kivizsgálására.

Megállapítást nyert, hogy a szerencsétlen betegekről *cafatokban rothad le a hús, mert a főorvos hetekig távol marad indokolatlanul a tábor-*

*ból, a gyógyszereket elzárja és csak a hónap végén jelenik meg pontosan, amikor a fizetését veszi fel.*

A bizottság erről jelentést terjesztett a miniszter elé s rámutatott azokra a nyomós okokra, amelyek miatt napirenden vannak a szökések a lepratáborból.

— Összeroncsolta a szekér a lezuhant gazdát. Reinhard József nagyszámi gazda ma reggel szerével, buzával megrakodva, Temesvárra érkezett. A lovak megbokrosodtak és elragadták a kocsi. Reinhardt a vágatás közben a lovak közé bukott és a kerekek alá került, amelyek borzalmasan összeroncsolták testét. A szerencsétlen embernek már csak a holt testét szállították a hullaházba.

## Befőttes üvegek árai:

| 0.1      | 0.2 | 0.35 | 0.5  | 0.7  | 1 liter |
|----------|-----|------|------|------|---------|
| Lei 1.70 | 2.— | 2.35 | 2.95 | 3.90 | 5.—     |

## Ugorkás üveg

minden nagyságban, literje **Lei 2.50**

Feketeerdői üveggyári finoman csiszolt asztali üveg servicek nagy választékban, igen előnyös árban.

Kapható: **KLEIN S.** gyári üveglakatában Cluj, Regele Ferdinand 70. (Bognár és Szántó udvar).

## Az utolsó orkán

(Regény a XXV. századból.)

IRTA: ZOMORA S. JÁNOS

Copyright by „Jóestét!”

(85)

XXII. FEJEZET.

MAGYAR A FEHÉRHEGYEK VÁROSÁBAN

A Montblank csúcán és ormát kerekén ölelve hatalmas méretű palota tömkelegben uralta a technikai világot a Fehérhegyek Városa. Most, hogy ötszáz év múlva ismét találkozunk ezzel a csodaállammal, még mindig csak háromszáz lakója van. Éppen úgy, mint 2050-ben volt, amikor a tudósokból összeállt állam.

Valami csodálatos kémiai komplexumból épült ez a gigászi város és a régióból rátekinthető akár nappal, akár a sötétség fátyola mellett, úgy fehérlett, fénylett, mint egy földre hullott óriási meteor.

A Fehérhegyek városa öt részből állt. Mindegyik rész négy emeletből, mindenik emeletnek terrasz ugrott előre és a hegy csúcsa felé már a huszadik emelet csak egy hatalmas terem volt az azt körülvevő terraszról és csillagvizsgárból állt és a nagy terem lapos teteje pedig az azurvonatok, Csavar Robbaniumok állomáshelyének volt fenntartva.

A Fehérhegyek Városának három száz akója mind férfi volt. Fiatal és idősebbek egyaránt. Nőtlenek, mint a szerzetek lakói, de mind olyan egyén, aki a tudomány terén halhatatlant alkotott.

Az első épületrész öt emeletre a háromszáz tudós anyagi szükségletét állította elő és fedezte. Ruházatot, fizikai tárgyakat, kísérleti eszközöket állítottak itt elő a gépek, amelyeket egy-egy konnektor beállításával a lakók egyike irányított és automatikusan szállító eszközök vittek a rendeltetési épület szakaszokra és emeletekre. A palota első szakaszában gyártották a Nagy Életerőhöz hasonlatos táplálékukat is, ők sohasem voltak rászorulva a Raxeri-féle világlátásra.

Az épülettömb második szakaszának öt emeletét az elektrotechnikai és fénytechnikai kísérletek laboratóriumának használták. A stratoszféra és az étherrégiók villamos hatásainak vizsgálatát és gyakorlati alkalmazását itt váltották valóra és innen adták ajándékkul a világnak a különböző hatású sugarakat, amellyel ölthettek volna, vagy életet adtak ezer-meg ezerhasznú találmánynak.

A harmadik épületszakasz a fizika, géptanok, kémia, orvostudomány, geológia és a többi tudományágak kísérleti telepe volt.

A negyedik tömb öt emeletében lakott a legpazarabb kényelemben a háromszáz tudós, míg az utolsó épületrész a tudományos összejövetelek megtartásának igen alkalmas helyét adta.

A Fehérhegyek Városában most lázas izgalom honolt.

(Folytatjuk.)



## LEZAJLOTT A GAZDATISZTEK KONGRESSZUSA

(Târgu-Mures-Marosvásárhely.) Most zajlott le Marosvásárhelyen a gazdatisztek országos kongresszusa. A kongresszuson megválasztották az új vezetőséget. Elnök Mayor Viktor volt prefektus, alelnök Anyi Balázs, titkár Benedek József, pénztáros Foganel Sámson, ellenőrök Engi Elek és Bata László lettek. Ezenkívül egy tiz tagú igazgatótanács lett választva.

A kongresszus kimondta, hogy az egyesület székhelyét Tordáról áthelyezi Marosvásárhelyre s a legközelebbi időn belül felállítja a tervbe vett növényvédelmi laboratóriumot, amely az összes gazdákra és gyümölcstermelőkre nézve nagy jelentőséggel bír. A laboratóriumot részvényjegyzésekkel hozzák létre. Egy részvény 100 lej.

A kongresszus elhatározta, hogy a "Gazdatisztek Lapja" címen lapot ad ki, amely a szakmai sérelmekkel és a szakmát érdeklő dolgokkal foglalkozik.

A szövetkezetnek eddig 500 tagja van s most folynak az újabb tagfelvételek.

**Gangszter-világ** Londonban. Vakmerő rablótámadás történt tegnap délután a londoni Cityben. Négy bandita megtámadott egy postatisztviselőt, leütötték és elvették tőle postaszákját, amelyben ajánlott küldemények és csek voltak. A tett elkövetése után autón elrobogtak.

**Kolozsvár magyarsága a magyar hadirokkantakért.** A Magyar Párt kolozsvári tagozata által megindított akció a magyar hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiánvák felsegélyezésére igen szépen halad előre. Kolozsvár magyarsága szíves-lellekkel segítségül szegődött azokért, akik a harc mezején lettek nyomorékokká, vagy a világháború következtében jutottak özvegyesre, árvaságra. Nagyon súlyos ezeknek a helyzetük. Néhány lejnyi segélyből tengetik életüket, amelyet az állam szűkmarkúan juttat számukra. Nyomoruk mellett saját nyomorúságukat is magukon hordják. Aki csak teheti, segítsen a derék magyar testvéreinken!

## SZINHAZ és MOZI

## OPERA-MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtöktől: Dzsungelkirály, nagyobb, mint a Tárzan. Főszerepben: Buster Crabbe.

## EPITÓMUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

Szombaton este 9 órakor: Intim férfi est! Csak férfiaknak! Ezen film-műsort férfiak csak 15 éven felüliek, nők csak 18 éven felüliek látogathatják! Ifjak, vőlegények, férfiak, örökifjak! Okvetlen nézzétek meg ezen filmslágrót a szerelem titkairól.

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor: A fekete lovas. Izgalmas cow-boy dráma. Főszerepben: George O'brian, Margarette Churchill. Műsor előtt a legújabb Híradó.

Vasárnap este 11 órakor éjjeli előadásban: Intim férfi est! Szigorúan csak 16 éven felüli férfiaknak, hölgyek csak 18 évtől!

## Kisiparos nagygyűlés előkészítéséről tárgyalt a Magyar Párt elnöki tanácsa

(Cluj-Kolozsvár.) A Magyar Párt kolozsvári tagozatának elnöki tanácsa tegnap este ülést tartott a párt főtéri helyiségében. Az értekezleten a kisiparos nagygyűlés előkészítését beszélték meg s egyben elhatározták, hogy a kolozsvári magyar lapok bevo-

násával a jövő hét folyamán saját értekezletet tartanak az iparos nagygyűlés sikere érdekében. Azután foglalkozott az elnöki tanács a közelgő községi választások esélyeivel és kilátásaival. Konkrét javaslat ebben az ügyben nem történt.

## Kapával verte szét felesége és anyósa fejét a kikapós férj

(Iasi.) A Iasitól néhány kilométerre fekvő Focurii községben tegnap kegyetlen kettős gyilkosság történt. Cojocarui Mihály jómódú falusi gazda elhanyagolta fiatal feleségét és a faluban egy rossz hirben álló, kikapós menyecskéhez járogatott. A felesége és anyósa természetesen szemrehányással illették, mivel a vagyon az asszony hozománya volt. Cojocarui azonban a fenyegetések nem rémitették el, hanem tovább folytatta kicsapongó életét.

Végül is a pohár betelt. Felesége és anyósa kiadták az útját. Cojocarui erre veszekedni kezdett a feleségével. A veszekedésből verekedés lett. Végül a férfi egy kapát kapott fel és azzal először az anyósának fejét, majd pedig a feleségének a fejét törte össze.

Cojocarui anyósa azonnal meghalt. Feleségét beszállították a jasi kórházba, ahol 2 órai kioldás után ő is kisenvedett. A gyilkos Cojocarui letartóztatták.

## SPORT

## Bonyodalmak a Barátky-ügy körül

Jelentettük már, hogy Barátky Gyulát, a Hungaria volt játékost kiutasították az országból. Ezt a hírt később megcáfolták azzal, hogy Barátky már legközelebb részt vesz a Crisana mérkőzésein. A cáfolat nem bizonyult valósnak: a kiutasítás mégis megtörtént. A játékos egyesülete mindössze annyit tudott elérni a nagypárad hatóságoknál, hogy a kiutasító végzést nem hajtották azonnal végre, hanem megvárják a belügyminisztérium döntését. A játékos kiutasítása mögött — állítólag — a Nagypáradon élő román játékosok akciója áll. Barátky a nagypárad méreteket messze túlhaladó juttatásokban állapodott meg a Crisana-val. Üzletet

rendeztek be számára és szokatlan nagy fizetést állapítottak meg neki.

EURÓPAI TURÁRA indul Csik és Peru futballbajnoka.

ROMÁNIA VÁLOGATOTTJAI is részt vesznek a budapesti Európa-evezős bajnokságokon. A román színeket a temesvári „Előre” egyesület képviseli Budapesten.

A FERENCVÁROS augusztus 18-án Nagypáradon, 20-án Temesváron, 27-én és 29-én Bukarestben játszik.

CSUPA IZGALOM, CSUPA SZORONGÁS a kolozsvári fiatal újságírók tábora. Nem csoda, hiszen a presztizst kell megvédeni a román kollégákkal szemben, ha nem is tollal, de a labdarúgásban. Az első találkozásért kell szombaton délután fél 7 órakor revánst adni a múlt heti 3:2-es vereségért. És hogy a reváns sikerüljön fog, garancia az a nagyszerű összeállítás, amelyet Horosz Béla válogató kapitány eszközölt: Horosz, Kovács I., Fisch, Ványolós I., Szűcs E., Varga L., Osváth, Ványolós II., Boldis, Szász B., Láger. A „nemzetközi” mérkőzést nagy nézőközönség előtt fog lefolytani.

KESZ A NAC ELLEN JÁTSZÓ HUNGÁRIA. Ujvari, Kocsis, Kiss Sebes, Kalmár, Magyar, Egri, Csik, Turay, Dudás, Titkos.

## A MAGYAR CARUSO KOLOSVÁRON AUGUSZTUS 12-ÉN

Még elevenen él lelkünkben az a forrón lelkes atmoszféra, amely a három év előtti Magyar Színházbeli PATAKY-koncert közönségét az extázis elragadtatásáig fűtötte. Gombostűnyi hely nem maradt üresen a színház nézőterén, Kolozsvár minden rendű és rangú társadalma elment büszkeségének: Erdély szülöttének koncertjére. A Székelyföldön született és onnan szárnyalt szedületes inelével a világvárosok legelőkelőbb operaszínpadái Pataky Kálmán, ez az Isten-áldotta hangfenomén, diákezeit Kolozsváron töltötte és ezekre való visszaemlékezéseinek ellágyulva, vállalta hosszas rábeszélésre az augusztus 12-iki egyetlen kolozsvári koncertjét, amelyet a Magyar Színházban tart meg.

**Gépfegyverekkel őrzik az amerikai dohánykirály leányát.** Miss Doris Duke-t, Amerikai leggazdagabb örökösleányát, a dohánykirály leányát, newyorki kastélyában éjjel-nappal fegyveres testőrség őrzi, mert egy gonosztevő banda el akarja rabolni. Hálószobája előtt állandóan gépfegyveres őrök állanak és a kastély parkjában sétáin revolveres őrök kísérik, akik ruhájuk alatt pán-célinget hordanak.

**Esküvő a mikrofon előtt.** A bukaresti rádióállomás az elmúlt napokban érdekes és a rádió történetében egyedülálló közvetítéssel lepte meg hallgatóit. A nagy adóteremből Dan Andromescu bemondó esküvőjét közvetítették. A fiatal speaker menyasszonyával, Rodica Blasto kisasszonnyal való ismeretségét a mikrofonnak köszönhetette. A menyasszony ugyanis is Andromescu kellemes hangjába szereteti bele.

Ne adja el hibás ruháját, mert égést, bőrirritást, v. ártalmas szagot, illatanyagot, v. ártalmas anyagot, vagyis elűnteteket

**HIRSCH** Victoriéi 15.

## DUPLAERŐS ÜBORKÁS ÜVEG

Litere 2.50 ban!

FISCHER S. A. üvegüzlet, CLUJ

## SZINKÖR-MOZGÓ

Szombaton este 9 órakor, vasárnap és hétfőn 5, 7 és 9 órakor.

## Új élet Palesztinában

A legelső Palesztinában készült film keretében személyesen fellépnek: **Salomo**, a nyolc éves csodakántor és **Zvi Halevi**, brünni főkántor



# Mindenki jószívvvel volt a halálrazuzott Oravec Antal édesanyjához, csak a malombérő utasította el ridegen

Valamivel több humanizmus nem ment volna a „jog” rovására

(Cluj-Kolozsvár.) Idő előtt megöregedett gyászruhás asszony állított be a „Jóestét!” szerkesztőségébe. Az az asszony, akinek fiát néhány nappal ezelőtt darabokba széple az Albina-malom turbina lendítőkereke.

Könnyes szemmel kezdi el beszé-  
dét:

— Azért jöttem, sziveskedjenek kiírni az újságba, hogy há-  
lában köszönöm azt

a 2300 lejt, amivel a kolozs-  
vári malmosok fiam halála  
után megsegítettek.

Es külön köszönöm a Vécsei-ma-  
lom igazgatójának is, aki a gyűj-  
tést volt szíves beindítani.

Ezeket mondja sirva özv. Ora-  
veczné és még azt, hogy

— Török József ingyen sir-  
helyet ajándékozott az én  
drága fiamnak.

— És a malom?

— Nem úgy járt el, ahogy kel-  
lett volna. Igaz, csak hét napig  
dolgozott ott a fiam, mint segéd-  
molnár. De

a betegségyelőbe is halála  
után jelentették be.

Ezenkívül a megállapodott kilenc  
lejes órabér helyett

hét lejjel fizették ki nekem  
szegény fiam bérét. Még így  
is 77 óra helyett 75 órát szá-  
mitottak be.

— Temetés előtt bementem  
Grünfeld igazgató urhoz és kér-  
tem, hogy segítsen valamivel,  
mert kereső nélkül maradt a csalá-  
d. Ő azt mondta, ad ötszáz lejt.  
Kértem, adjon többet, mire rám-  
ordított, ha nem tetszik, nem ad-  
ja ezt sem.

— Kéne úgy-e, vagy öt-hat-  
ezer lejt?

Erre szó nélkül eljöttem. Már nem  
kellett tőle egy lejt sem.

— A klinikán mondták,

ha lett volna védőburkolat a  
turbina-kerék előtt, ahogy az  
a többi malomban szokás,  
akkor legfennebb csak az új  
jait, vagy a kezefejét szakí-  
totta volna le a kerék a fiam  
nak.

A betegségyelőben is voltam.

— TOMPÁK KACAGÓ-ESTJE  
AZ EDISON MOZGÓBAN. Tom-  
pa Béla, Tompa Sanyi és Tompa  
László Hacsek és Sajó-tréfákkal,  
hallatlanul mulatságos paródiák-  
kal, táncokkal fogják szórakoz-  
tatni a közönséget az Edison-moz-  
góban. Nemcsak az előadás, de a  
belépőjegyek is mulatságosan ol-  
csók. Egy jegy ára 16 lejt. Min-  
dennap 3 előadást rendeznek  
délután 3 órai kezdettel.

Régi ékszerét Orlov hoz vigye a fő-  
törő aranyat postával szem-  
ben, mert itt fizetnek a legtöbbet érte

Ott kifizették a temetkezési köl-  
tséget és azzal biztattak, hogy  
valószínűleg vagy nyugdíjat,  
vagy végkielégítést fogok kapni.  
Most folyik a vizsgálat.

A tárgyilagosság kedvéért jár-  
tunk egyik-másik kolozsvári ma-  
lomban.

Mindenütt védőburkolattal  
volt ellátva a lendítő turbina-  
kerék.

Tegyük fel, hogy a szerencsétlen

végű Oravec Antal csakugyan  
könnyelműsködött, de ez

még mindig nem menti a ma-  
lomtulajdonost, azért, hogy  
megfelelő záró burkolattal  
nem vette körül a turbina-  
kereket.

Oravec Antalt most már semmi  
sem támasztja fel, de egy kis hu-  
mánusabb bánásmód mégis na-  
gyon könnyített volna az édes-  
anyja szíve bánatán . . .

## Felfüggesztették Románia területén az ostromállapotot

(Bucuresti.) A közvélemény  
figyelme az utóbbi időben az  
ostromállapotról szóló törvény  
felé koncentráldott. Szó volt ró-  
la ugyanis, hogy királyi dekrétu-  
mmal, vagy pedig miniszterta-  
nácsi határozattal

meghosszabbítják az ostrom-  
állapotról szóló törvényt.  
Erre azonban nem került sor  
és az ostromállapotot az egész

ország területére,

értve azokat a helyeket, ahol élet-  
be léptették.

felfüggesztették.

Abban az esetben azonban, ha  
további rendzavarások történ-  
nek és annak megfékezésére a  
Marzescu-törvény nem mutatkoz-  
na elégségesnek, csakis akkor  
kerülne sor az ostromállapot vis-  
szaállítására.

## Japán és Amerika óriási mértékben növelik tengeri haderejüket

(London.) Japán óriási mére-  
tekben növeli a hadiflottáját. A  
legközelebbi jövőben  
két páncélos cirkáló, két  
óriási repülőgépanyahajó,  
14 torpedóromboló, 6 buvár-  
hajó, egy aknarakó és 8 új  
tengeri repülőraj építését kez-  
dik meg.

Ebben a programban nincsenek  
beleértve az 1936 után a londoni  
tengerészeti egyezmény lejártával  
meginduló építkezések.

Újabb londoni jelentések sze-  
rint az amerikai Egyesült Álla-  
mok is

rövid időn belül megkezdik 21  
új hadihajó építését.

Sir Welton Eyros-Monschell az  
admiralitás első lordja tegnap

beszédet mondott, amelyben kije-  
lentette, hogy Anglia egy lépés-  
sel sem mehet tovább a leszerelés  
terén. Az angol haditengerészet  
fentartása

évi 50 millió fontsterlingbe  
kerül, de az általa megvédett  
tengerentúli kereskedelmi  
forgalom meghaladja az évi  
kétezer millió fontot.

— Amikor azt látjuk, — mon-  
dotta az admirális első lordja,  
— hogy úgy Japán, mint Ameri-  
ka, sőt Franciaország és Olasz-  
ország is nagy mértékben növe-  
lik tengerészetiüket, akkor ne-  
künk feltétlenül lépést kell ten-  
ni az őik fegyverkezési méreteik-  
kel.

Csak néhány napig, majdnem

ingyen

1000 pár cipőt

kiárúsítunk:

Gyermekcipők . . . . . 65 lejtől

Nőcipők . . . . . 150 „

Férfi egész cipők barna és

fekete színben . . . . . 295 „

Férfi félcipők barna és

fekete színben . . . . . 295 „

**EL-KA** cipőáruház, Cluj-Kolozsvár,  
Regele Ferdinand-ut 16. sz.

— Szabadon engedték dr. Kohn  
Hilbert. A rendőrség állambizton-  
sági hivatala ma délelőtti szabá-  
lyhelyezte a Marosvásárhely  
melletti letartóztatott dr. Kohn  
Hilbert ügyvédet. Kohn Hilbert le-  
tartóztatása a vörös augusztus  
elszejével volt kapcsolatos.

— Bosszúból agyonlőtte felesé-  
gét. Eugen Lupescu bukaresti  
tiszviselőt néhány hónappal ez-  
előtt elhagyta a felesége. A hűtlen  
asszony Stefan kamarai képviselő-  
lével Dorohoiba utazott nyaralni.  
Férje hiába hívta vissza és hiába  
ígért minden tőle telhetőt, az as-  
szony minden közeledést vissza-  
utasított. Tegnap aztán Eugen  
Lupescu váratlanul megjelent  
volt feleségénél és újból kérte,  
hogy térjen vissza. Mikor azon-  
ban az asszony véglegesen eluta-  
sító választ adott, férje előrán-  
totta a revolverét és kétszer rá-  
lőtt. A golyó a hűtlen feleség  
szívére és fejére hatolt keresztül  
és halált okozott.

— Pisztolypárbajt vívott két ko-  
lozsvári katonatiszt. Ma hajnal-  
ban Ignat rokkant kapitány  
egyik vendéglőben összeszólalko-  
zott Ghiorghiu századossal, akit  
régibbi sértő kijelentése miatt  
kérdőre vont. A választ a kérde-  
zett megtagadta, mire a rokkant  
százados inzultálta őt. A vesze-  
kedésre összegyűlt vendégek az  
ügyet lovagias utra terelték. A  
hadtestparancsnokság megadta a  
párbajra az engedélyt. Az ellenfe-  
lek a sértés engedel voltára, három  
szori golyóváltásban állapodtak  
meg. A párbaj sebesülés nélkül  
Kolozsvár határában játszódtat le.  
A két kapitány párbaj után sem  
békült ki.

— Tüdőbja miatti megmérgezte  
magát egy kolozsvári cukorgyári  
munkásleány. Ma reggel 8 órakor  
Varga Anna 16 éves Kovács-uc-  
ca 4. szám alatt lakó cukorgyári  
munkásleány ötven gramm jódos  
orvossággal megmérgezte magát.  
Szülei azonnal mentőkért telefo-  
náltak, ahonnan dr. Popovici  
György szolgálatos orvos a hely-  
színre kiszállott és gyomormosás  
alkalmazásával megmentette az  
életuntat. Varga Anna öngyilkos-  
sági kísérletét a tulhajszolt mun-  
ka eredménye előzte meg. Már  
napok óta fájlalja a tüdejét. És  
azt képzelte, hogy tüdőbjaos. Or-  
voshoz ment, aki jódos ötvágy-  
gerjesztő cseppeket rendelt. Az  
orvosság nem használt, — leg-  
alább is a szerencsétlen leány így  
gondolta — és végső elkeseredésé-  
ben az 50 grammnyi gyógyszer-  
rel mérgezte meg magát. Állap-  
ta nem sujos.

— Rendőri hírek. A Templom-  
uccában tegnap délután egy 3-4  
hónapos méhmagzatot találtak.  
A nyomozás megindult az anya  
kiletének a megállapítására. —  
Ursu Vasile Radulescu-ucca 55.  
szám alatt lakó tiszviselő beje-  
lentette a rendőrségen, hogy isme-  
retlen tettes ellopta két rend ru-  
háját, amelynek értéke 400 lejt. —  
Gáspár István, Kanatos Imre és  
Zsigmond Imre munkásokat az  
állomási rendőrség letartóztatta,  
abban a pillanatban, amikor egy  
bőröndöt akartak ellopni. — Kuti  
Józsefné bejelentette a rendő-  
rségen, hogy egy briliáns kirá-  
kott óráját elvesztette. A megta-  
lálónak 500 lejt prémiumot aján-  
lott fel.